

Főszerkesztő és ideiglenes felelős szerkesztő: **Dr. Olosz Lajos** Leptulajdonos a **CORVIN** Lapkiadó R. T.

DÉLI HIRLAP

A timiștorontali törvényes bej. sz. 83. (Dos. No. 934/1938). Alapította: **Dr. VUCHEIICH ENDRE** és **Dr. VARNAY ELEMÉR**

Ziarul Comunității Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népközösség lapja

Öfelsége I. Mihai király ünnepe

Románia lakossága november nyolcadikán, hétfőn Öfelsége, I. Mihai király születésnapját ünnepli. Három éves böles ez az ország életének minden vonalára kiterjedő kormányzás és alkotó munkásság határköve ez az ünnep, amikor hódolat és szeretet veszi körül az uralkodót, aki a történelmi idők nagy felelős-

segének tudatában, fennkölt szellemiséggel, példamutató tetteivel és gondoskodásával irányítja az ország sorsát.

A keresztény nemzeti hagyományok alapján állva, Öfelsége, I. Mihai király sorsidőnk órában vette át három esztendővel ezelőtt az uralkodói hatalmat s a világesemények zajlása közepette a dinasztia hagyományos célkitűzéseit egyben uralkodik és fardhatatlanul tevékenykedik.

Románia, szövetségesei oldalán, ma a harc napjait éli, s ezekben a napokban érkezett el Öfelsége, I. Mihai király névünnepe és születésnapja, amikor ünnepi formában nyilvánul meg a nemes egyénisége körül összpontosuló szeretet és hódolat.

Ez alkalommal București és az ország társulási szívébe öltözik. Az egyház, a hadsereg s a tanulóifjúság a hagyományos, bensőséges keretek között ünnepli meg november nyolcadikát. Románia valamennyi templomában ünnepi hálaadó istentiszteletet tartanak, melyeken részt vesznek a hatóságok, a hadsereg és a különböző intézmények képviselői is.

November 8-án, hétfőn, a nemzeti ünnepre való tekintettel, mint erről bucurești jelentés alapján már hírt adtunk, törvényes munkaszünet van. A kereskedelmi és ipari vállalatok nem dolgoznak. Kivétel — a munkügyi minisztérium közlése szerint — csak a hadsereg részére dolgozó üzemekben van.

November 8-án, — mint Bucureștiből jelentik — Öfelsége, I. Mihai király születés- és névenapján, reggel 9 órakor a nemzetvédelmi minisztérium rádió-ünnepélyt rendez, amelyben az ország lakosainak az uralkodó iránt érzett hódolata nyer méltó kifejezést.

Az ünnepélyes rádióelőadás tárgysorozatát a Pia Bratiana tanítóképző növendékei adják elő. A tanulókhöz ez ünnepélyes alkalomból Radu Petre intézőszózatot.

A tanintézetek igazgatói gondoskodnak arról, hogy ezt az ünnepélyes megnyilvánulást az ország valamennyi tanulója meghallgathassa.

A lélek élni fog...

Irta: OLOSZ LAJOS

Néhány évvel ezelőtt Max Planck, a forradalmi fizika atyja, Weimarban egy Goethe-emlékinnepeken mélyen szántó előadást tartott a természettudomány fogalmáról és hatáiról. Az előfuttatás rövidre fogott lényege az volt, hogy tudomány csak érzéki tapasztalatokon épülhet fel és bár ez az érzéki észlelés egyéni és viszonylagos értékű, mégis folyton gazdagodik és tökéleesebb lesz. A tapasztalati ismeretek összege adja meg az emberiségnek mindenkor világméretűt. A gyűjtött anyag mérések és számítások ellenőrzése alatt áll és ha ezek hibát mutatnak ki, a megfigyelést és a belőle levont szabályt helyesbíteni kell. Planck arra a végkövetkeztetésre jutott, hogy a természettudomány értelmének és határainak megfogalmazásánál szerényeknek kell lennünk és töle nem kérhetünk oly kérdéseket feleletet, amelyekre fogalma szerint nem válaszolhat. Némi lemondással, de teljes tudatossággal mondja ki, hogy minél mélyebben hatolunk be a mindenség titkainak megismerésébe, annál több jümményről válik kétségtelenné, hogy mindenlétüket soha sem lesz módunkban megfelfedezni. Ez az álláspont elkerülhetetlenül oda vezet, hogy a megismerhető világ mellett feltételezzük a megismerhetetlen világot. Az emberi és törvényei zárják ki az ellenkező eshetőségeket.

Ime, Planck, a mennyiség-elmélet zseniális megteremtője, korunk legnagyobb fizikusa, aki egész életét a tiszta tudományok önmegtagadó munkálatainak szentelte, mély hódolattal alázza meg magát a meg nem ismerhető világ csodáira és titkai előtt.

Alexis Carrel, korunk egyik legnagyobb orvosa, akinek a tudomány csodáinak felfedezéseket és kísérleteket köszönhet, mint a napokban olvashatuk, huszonnöve éven át tartotta életben és működésben egy tyuk kioperált

szívét és akkor is csak a mellette örökös orvosát mulasztása folytán szünt meg e szív dobogni, amelynek gazdája majdnem három évtizeddel azelőtt muut ki az árnyékvilágból. Carrel az állati szervek egész sorát ültette át tartozékaikkal együtt, amelyek nélkülözhetetlen mesterséges táplálásukhoz és hihetlenül éleselméjű és bámulatos kivitelű szerkezetekkel igyekezett e szervek életét függetleníteni az organizmusoktól, amelyekből sebezéssel kiemelte őket. Ez eljárásaival új fejezeteket nyitott a tiszta tapasztalati tudomány egyik legkézzelfoghatóbb ágában. Ugyanez a Carrel, aki így beláthatatlan jelentőségű eredményekkel vivott ki a természettudományok terén a maga számára kivételesen kivágásos helyet, végtelen alázattal és a hit minden csodájára felajzott lélekkel fordul a tudomány mögött és felett létező ismeretlen világ felé.

Ezt a két végtelenül jellemző példát lehetne véletlenül is minősíteni. Bizonyára lehetne hivatkozni olyan tudósokra is, akik a megismerhető világban való elmélyedésük mellett érzékeletlen maradtak a meg nem ismerhető világ iránt. Reá lehetne mutatni minden bizonytalannal olyan kétségbeeskedő szellemekre is, akik hidegen elhanyagolják, sőt bármire való tekintet nélkül megtagadják mindannak a valóságát, aminek sebébe nem mélyeszkedik bele az ujjuk; meg lehet szerkeszteni egy olyan világméretűt is, amely a magasba szökellő épületnek csak egyetlen emeletét foglalja magába és nem keresi sem az alapokat, amelyek megfoghatóvá teszik az emelet létezését és nem érdekli az sem, hogy a tetőn át hová lehet kijutni. Kétségtelen, hogy az a természettudomány, amely megelégszik a problémák egyik oldalával, fogyatékos és nélkülözhetetlen dolgokat nélkülöz.

Elmélyedő emberek számára a nagy

természettudósok gondolkozási rendszeréből és világnézetéből fakadó példák nagy tanulságokat rejtenek magukban, nyilvánvalóvá válik belőlük egyfelől az, hogy az emberi lélek nem tudja elviselni a kozmikus magányából keletkező árvaság érzését, de másfelől az is, hogy a gondolkodás tiszta törvényei szerint szükségképen a tapasztalati világ mellett a tapasztalatiilag rabul nem ejthető világnak a feltételezése. De ezenkívül azt a mély tanulságot is ajándékozzák nekünk e nagyszerű példák, hogy a kézzelfogható tiszta tudomány szolgálata összefér a lélekkel azzal a magatartásával, amellyel a megismerhetetlen világ titkai felé érzelmi úton igyekszik felemelkedni.

Az emberiségnek nincs nagyobb értéke és nincs szentebb erőfeszítése, mint ez a két fegyver, amellyel a megismerhető és a megismerhetetlen világ felé törekszik: a tudomány és a hit. Ezen a két csodálatos alapon épül fel az emberiség életének minden halhatatlan és örökértékű ingézménye, amelyek érdemessé teszik az életet arra, hogy a nemzedékek hosszú sora egymásnak átadja.

Jöhettek korok, amelyek elhomályosították az igazi értékek fényét. Lehetek korok, amelyek szellem és lélek századokon átívelő nagy teljesítményeit a maguk szűk lelki világába falazzák be és a sokszínű és nemes hagyományokkal megszentelt életet alacsony látóhatáru sivággal berítik el, de amennyire kétségtelen az, hogy a szellem és lélek munkája gránitba vágja örök útjait, eg úgy az is kétségtelen, hogy minden kísérlet, amely az emberiséget egyiküktől vagy másiktól meg akarván fosztani, meddősegre van hárthatva. Ha sziklasírba zárnák is, az ormótlan követ könnyedén hengerítene el sírja szájától és sulytalan szállna fel abba a magasabb sűrűségű, ahol tovább élné győzelmes életét.

Elkeseredett harcokban

visszaverték a kercsi hídfőkről indított szovjet támadásokat

Az OKW jelenti: Ellenséges bombák rombolásokat okoztak a Vatikánvárosban

Helsinki cáfolja Paasikivi moszkvai utját és a béketárgyalások híreit

A keleti arcvonal déli részén folyó elkeseredett harcok során — mint a legújabb berlini jelentések megállapítják — a kercsi orosz hídfőkről indított támadásokat, valamint a Perékop-földszoros ellen intézett támadásokat a német és román csapatok ádáz küzdelemben visszaverték.

Kiev városának a már hetek óta harcban fekvő részeiből a német csapatokat kivonták. A déltőljai fronton, a Volturno mentén a hét végén fokozódott a harcok hevessége. A német vezéri főhadiszállás legújabb jelentése szerint ellenséges repülőgépek bombái Románban pönteken este rombolásokat okoztak a Vatikánvárosban.

Az Eden-Menemencsoglu találkozó

Menemencsoglu török külügyminiszter öt napra tervezett kairói látogatása és Eden brit külügyminiszterrel való megbeszélései, valamint az a hír, hogy

a török kormányfő úr valószínűleg érinkezésbe lép a Moszkvából hazautazó Hull amerikai külügyminiszterrel is, Ankarában — főleg az angolszász tájékoztató körökben — különböző találgatásokra adott alkalmat. Ezzel szemben beavatott török politikai körök továbbra is kitartanak a mellett az álláspont mellett, hogy Menemencsoglu tárgyalásaitól nem lehet "szencziót" várni és a kairói megbeszélések nyomán sem változhat meg Törökország magatartása. Az Eden-Menemencsoglu találkozó jelentősége — ankarai megítélés szerint — nem megy túl az angol-török szerződés keretein. Eden — mint a Tanin című lap írja — tájékoztatói kívánja a török kormányt a moszkvai értekezlet bizonyos anyagáról. Moszkvában ugyanis, az általános európai kérdések során, szóba kerül Törökország helyzete és megvitatják azoknak az államoknak helyzetét is, amelyek sorsa Ankarát közvetlenül érdekli. Török részről rámutatnak arra, hogy a délkelet-európai helyzet és a földközi-tengeri kérdés Tö-

rökország biztonsági problémáival szervesen összefügg.

Törökország

és a földközi-tengeri bizottság

Ankarában feltétlenül tisztázandó kérdésnek tartják a földközi-tengeri bizottság szerepét és hatáskörét. Utalnak arra, hogy a Szovjet ezt a bizottságot nemcsak megfigyelő és tanácsadó szervnek akarja tekinteni, hanem jogot követel annak katonai és politikai döntésekre is. Törökországot nem hívják meg ebbe a bizottságba, noha érdekelt földközi-tengeri hatalom. E miatt Ankara — az Angliával való szövetségre hivatkozva — tiltakozást is jelentett be. Törökország nem nyugodhatik bele abba, hogy „röla — nélküle” döntsének, — hangoztatják Ankarában.

Törökország

és Délkelet-Európa

Törökország a „röla — nélküle” való döntési délkelet-európai viszonylatban

és feletle sérelmesnek tekintené. Erthető tehát, hogy Ankarában nagy idegességet keltett a moszkvai tanácskozások folyamán forgalomba került hír, hogy Molotov a Balkánon létesítendő szovjet folyosó kérdését vetette fel és kijáratot követelt Szovjet-Oroszország számára az Egei-tengerre. Német politikai körökben úgy vélik — állapítja meg az Euro-papress tudósítója — hogy ez a szárazföldi folyosó az Egei-tengerhez csakis Dobrudzsán és Bulgárián át vezethet a görög partvidékre. Ugyanakkor svéd hírforrások azt jelentették, hogy Moszkva szabad áthaladást követel az orosz flotta számára a Dardanellákon s hajóforgalma biztosítására, „a háború tartamára”, a gallipoli támaszpont igénybevételét feltétlenül szükségesnek tartja. Moszkvában ebben a vonatkozásban a portugál példával érveltek: ahogyan az angolok az Azori-szigetekre nézve meg-egyeztek Lisszabonnal, Szovjet-Oroszország hasonló megegyezést ohajt Gallipoli ügyében Ankarával.

A török kormány ezeket a szovjet követeléseket hívősen fogadta s nyilván ez az oka annak, hogy az orosz sajtó élesen bírálja Törökország magatartását. „Ankarában tisztában vannak azzal — írja Georg Schröder, az Euro-

papress főírója — hogy Moszkvában most már nem tiltkoznak, mennyire ellenszenvesnek tartja a Kremel Törökország jelenlegi politikáját. Amennyire a jelekből következtetni lehet, úgy látszik, hogy Ankarában, az adott körülmények között még inkább el vannak szánva a semlegesség szigorú megőrzésére, mert Törökország érdekében feljöttlenül szükségesnek tartják, hogy kerüljenek minden bonyodalmaik.”

A török semlegesség

Törökország hatalmas haderőt fejlesztett ki s illetékes török helyen számtalanszor utaltak arra, hogy ez a haderő a semlegesség legfőbb biztosítéka. Inönü államelnöknek a minapi köztársasági évfordulón mondott beszédével foglalkozva a török sajtó általában hasonló értelemben nyilatkozott. Annál feljűnőbbek tehát azok a találgatások, melyek a kairói török-angolszás tárgyalások várható eredményének Törökország hadbalépését tekintik. A Neue Zürcher Zeitung című svájci lap londoni tudósítója ebben a vonatkozásban tartózkodásra int; szerinte Londonban is valószínűtlennek tartják, hogy Edeu Kairóban hadbalépésre szólnának fel Törökországot. A kairói találkozó

brit kezdeményezésre történt, de célja — mint Ankarában állhatoosan hangoztatják — nem követelések előterjesztése, főleg nem a hadbalépés, hanem a szokásosnál behatóbb tájékoztatás. Az a tény, hogy az angol sajtó mégis fontos változást vár e tanácskozásoktól, bizonyára azokkal a szövetséges erőfeszítésekkel áll összefüggésben, hogy Törökországot a semleges politika feladására, a „nem hadviselő” álláspont kinyilvánítására akarják készíteni, — jegyzi meg a svájci lap.

Londoni politikai körök ezzel a törekvéssel kapcsolatban párhuzamot vonnak Törökország és Portugália között. Mindkét államot szövetséges viszony fűzi Nagybritanniához. A két állam helyzete annyiban is hasonlít egymáshoz, hogy Németország mindkettőtől bizonyos gazdasági előnyöket élvez, első sorban hadifontosságú nyersanyagok szállítása tekintetében. Portugália támaszpontokat bocsátott a szövetségesek rendelkezésére, a nélkül, hogy ezzel lehetetlenné tette volna Németország irányában vállalt gazdasági kötelezettségei teljesítését. Törökország hasonló alapon bizonyos kedvezményeket nyújt-hajna a szövetségeseknek, — így érvelnek Londonban, állapítja meg a Neue Zürcher Zeitung. (—r.)

A politikai arcvonal

Helsinki cáfolja a finn-orosz béketárgyalások hírét

Helsinki. (Rador). A német távirati iroda jelenti: A Socialdemokratien című svéd lapnak azt híre, amely szerint Paasikivi volt moszkvai finn követ béketárgyalások céljából repülőgépen Moszkvába utazik, hivatalos finn körök teljesen alaptalannak minősítették. Ezzel kapcsolatban megjegyezték, hogy az ily híresztelés

nem is érdemi meg, hogy állást foglaljanak ellene.

Stockholm. (TP). A Svenska Dagbladet című svéd lap értesülése szerint Finnország berlini követe Helsinkibe érkezett. Ugyanez a lap jelenti, hogy Griepenbergr Finnország svédországi követe is Helsinkibe utazott.

Menemencsoglu az egyiptomi királynál

Stockholm. (Rador). A brit hírközlőváltó szolgálat jelenti, hogy Menemencsoglu török külügyminiszter kairói látogatása alkalmából meglátogatta Faruk királyt, Egyiptom uralkodóját.

Stockholm. (TP). Edeu brit külügyminiszter tegnap újbel tárgyalta Menemencsoglu török külügyminiszterrel. A megbeszélésen Sir Knachtbull Hugessen ankarai angol nagykövete is részt vett.

EDEN A GÖRÖG ÉS JUGOSZLAV KIRÁLYAL IS TÁRGYALT

Ankara. (TP). Edeu brit külügyminiszter tegnap megbeszélést folytatott az exigrációban élő György volt görög és Péter volt jugoszláv királlyal is.

Moszkvából Kairóba utaztában Edeu Bagdadban Nuri tábornokkal, Irak miniszterelnökével is tanácskozott.

A béke csak a teljes nemzeti függetlenség alapján lehetséges — írja egy török lap

Ankara. (Tp). A török főváros illetékes körében a politikai érdeklődés előterében Izm et İnönü államfő legutóbbi nagyjelentőségű beszéde, továbbá a török-angol külügyminiszteri találkozó Kairóban és végül a moszkvai értekezlet határozatainak élénk kommentálása áll. Egyelőre azt hiszik Ankarában, hogy a moszkvai értekezlettel kapcsolatban nyilvánosságra került nyilatkozatok még sok kérdést tisztázatlanul hagynak. Ankarai körököt különösen azok a kérdések érdeklik, amelyeknek tárgyalását Moszkvában elhárították, vagy diplomáciai vágányra terelték. A török-angol barátsági szerződésre való tekintettel a török politikai világ azt várja, hogy Anglia, de Amerika is különös megértést tanúsítson Törökország irányában, a moszkvai határozatok keretében. Török részről ezenkívül megállapítják azt is, hogy a moszkvai záró-közleményben, nagy szabóssága ellenére, hiányzik minden utalás az Atlantic-Chartára.

Ezeket írja az egyik török képviselő a Vakit című ankarai újságban. Török politikai körök — mondja a továbbiakban a lap — kifejezetten megmaradnak a török külpolitika ismeretes irányelvei

mellett, amelyek szerint a jövődö béke épülete csak a teljes nemzeti függetlenség és a nemzetek természetes életjogának biztosítása jegyében létrejött lojális együttműködés alapján valósulhat meg. Minden török véleménynek ez a vezető gondolata a moszkvai közleménnyel kapcsolatban. A nagyhatalmak hegemoniája türhetetlen volna, — alkármelyik oldalról jöme is. Erre vonatkozólag különben Izm et İnönü beszéde vi-

lágos egyértelműséggel utalt. NOVEMBER 15-ÉN ÖSSZEUL A FASISZTA KÖZTÁRSASÁGI KONGRESSZUS

Róma. (Rador). Észak-Itáliában november 15-én a Duce elnökletével ül össze az első köztársasági fasiszta kongresszus. A nagygyűlés napirendjén az új köztársasági alkotmány tervezetének megvitatása és előkészítése szerepel.

AMERIKÁBAN TOVABB FOLYIK A VITA A SZOVJETTEL HATÁROS ORSZÁGOK S A BALKÁN SORSÁRÓL Stockholm. (Rador). A német távirati iroda jelenti: A Stockholm Times Tidningen című svéd lap washingtoni tudósítója megállapítja, hogy az Egyesült Államokban továbbra is élénk vita folyik a moszkvai záróközlemény kapcsán Finnország, Lengyelország, a balti államok és a Balkán sorsáról.

Jelentéseink a harcetekről

Bombatalálat következtében károk keletkeztek a vatikáni mozaik-műhelyben; a kormányzósági palota is megrongálódott

Berlin. A német vezéri főhadiszállás jelenti:

A keleti harcetek a Krim-félszigeten a szovjet csapatoknak a Kercs mindkét oldalán lévő hídfőkről kiinduló támadásait, valamint a Perekop-földszoros elleni szovjet támadásokat a németromán csapatok elkeseredett harcokban visszaverték és az ellenségnek súlyos veszteségeket okoztak.

A Dnyeper alsó folyásánál a Cherson és Nikopol-hídfők ellen inézett több szovjet előretörést visszautasították.

A nagy Dnyeper-kanyarban a Szovjet több erős támadása ellenére csak néhány helyi betörést ért el, amelyet azonban elrejesztettek, vagy ellentámadással megstíztítottak. Egy német ellentámadás Dnyepropetrovszktól délre az elkeseredett szovjet ellenállás ellenére is tért nyert.

Kremencsug és Kiev között a német csapatok a szovjet erőket néhány Dnyeper-szigetről kivetítették és a Dnyeper kanyarban Kievtől délkeletre ismételt szovjet támadásokat visszavertek.

Kievtől északra a szovjet csapatok újonnan felvonultatott, púlsúlyban lévő erőket vetettek harcba. Hogy egy fenyegető átörés elkerülhető legyen, a szívesen az elkeseredetten harcoló német csapatokat tovább nyugatabbra fekvő állásokba vonták vissza. Ezzel a német csapatokat Kiev városának a már

betek óta a harc vonalban fekvő részeiből visszavonták.

Velikije Luki harci körzetében Nevel-től délre és nyugatra erős ellenséges támadásokat visszavertek. Nevel-től délnyugatra a beláthatatlan erdős és mocsaras területen az előretolt szovjet

csopottokkal a harcok folyamatba vannak.

A keleti arcvonal többi részéről csupán a Ladogatótól délre jelentettek eredménytelen helyi jelentőségű ellenséges támadásokat.

November 3-tól 5-ig a légierő a keleti arcvonalon összesen 140 szovjet repülőgépet semmisített meg; 6 német repülőgép nem tért vissza.

Dél-Olaszországban a Voltorno-folyónál a súlyos harcok hevesebben állandóan fokozódnak. Az angol-amerikai csapatok ismételt súlyos és véres veszteségeket szenvedtek a német magaslati állások ellen intézett támadásaik során. Egy előretolt, átmentileg az ellenség részéről körülzárt harci csoport az éjszakai folyamán szétörtte a körülzárgyűrűt és újból visszaküzdötte magát német főharci erőkhöz.

Istiontól délre az angolszások tegnap is nagy erőkkel eredménytelenül támadtak.

Nehéz német repülőgépek egy erős köteléke az elmúlt éjszaka Nápoly hajócsalját és kirakodó helyeit bombázta. Eddigi jelentések szerint egy kereskedelmi hajó elstílyedt, 9 további pedig súlyos találat ért.

Ellenséges repülők tegnap este meg támadták Rómában a Vatikán-várost. A bombatalálatok rombolásokat okoztak a világhírű mozaik-műhelyben és károkat okoztak a kormányzósági palota épületén.

Ellenséges repülőket november 5-én a déli órákban nyugatnémetországi terület fölé repültek és több helysége robbanó és gyújtó bombákat dobtak. Különösen Essen, Gelsenkirchen és Münster városokban voltak a lakosságnak veszteségei és károk támadtak. Eddigi megállapítások szerint 19 ellenséges támadó repülőgépet leltek.

Az elmúlt éjtel angol bombavető repülőgépek zavaró támadásokat intéztek nyugati és északi német terület ellen.

Német repülőgépek november 6-ra virradó éjszaka újból London területén bombáztak egyes célpontokat.

Német gyorsnaszádok november 5-én éjszaka ismét megtámadták az angol keleti partvidék mentén az ellenséges hajókaravánokat és 3 hajót, 9000 tonnatartalommal megtorpedoztak.

Az Atlanti-óceán északi és középső részén német tengeralattjárók ellenséges hajókaravánok ellen folytatott harcban elstílyesztettek 4 rombolót, egy korvett-hajót és 5 másik hajót, összesen 29.500 tonnatartalommal. Egy további hajót és egy őrhajót torpedótalálat ért.

SVÉD HADGYAKORLATOK

Stockholm. (Tp). A svéd sajtó közlése szerint a svéd hadsereg, a hadi tengerészet és a légierő kötelékei összpontosított nagy hadgyakorlatot tartottak. A gyakorlatok a partraszállási hadművelet is szerepelt; katonai részről ezeket a gyakorlatokat igen sikerülteknek nyilvánítták. A nagyszabású gyakorlatokon résztvettek a svéd parti hajóraj, a torpedók, rombolók és a tengeralattjárók is.

Legújabb

Finn részről cáfolják Paasikivi, Fagerholm és Griepenbergr moszkvai küldetését

Stockholm. (Rador). A német távirati iroda jelenti: A Nya Dagligt Alla-handa című svéd lap az amerikai United Press hírugynökség Helsinkiből keltezett jelentését ismertet, amely szerint a finn külügyminiszter határozottan megcáfolta mind azokat a híreket, amelyek szerint Paasikivi — aki az 1940 évi béketárgyalásokat vezette — Moszkvába utazik, s hogy Fagerholm és Griepenbergr minisztereket utasították, legyenek készen a Moszkvába való indulásra.

A római rádió közlése a Vatikánt ért bombatámadásról

Róma. (Rador). A német távirati iroda jelenti: A római rádióállomás szombaton reggel közölte, hogy pénteken este 21 órakor a Vatikánvárost bombatámadás érte. Négy bomba a Szent Péter bazilika közelében esett le. Az egyik lövedék a híres mozaik-műhelyt sújtotta, amely miniegy száz méternyire fekszik a Szent Péter-templomtól. A károk jelentőséek. Egy bomba a gyönyörű kormányzósági palota közvetlen közelében esett le. Szinte minden ablak bezuódott. A vatikáni vezeték súlyosan megrongálódott. Két másik bomba a bazilika közvetlen közelében esett le. Egy magasrangú egyházi személyiség nagy felháborodásának adott kifejezést s hasonló érzellet nyilatkozott meg a támadás után a vatikáni hatóságok körében is. Róma lakosságát a Vatikánváros megsértése szintén feletle megdöbentette. — fejeződik be a római rádió közlése.

Szélrózsa

KÖNYV SZABOLCSKA MIHALY- BÓL. Gárdonyi József, a nagy Gárdonyi Géza fia, könyvet írt néhai Szabolcska Mihályról. Nem regényes életrajz ez, hanem hiteles adatokra támaszkodó, összefüggő képsorozat Szabolcska életéről, sikereiről küzdelmeiről és irodalmi harcairól. Elénk állítja az író, a harcos és az embert, de bemutatja a Szabolcskát körülvevő régi életet is, a hűséges barátok körével, Gárdonyi Gézával, Fesztyvel. Danó Pistával és a fiatal Adyval az Orient kávéházban és mindenütt másutt ahol a művészi és irodalmi élet zajlott. Gárdonyi József műve megírásánál nagyfőnyre hozta mindazokat az adatokat, amelyeket atyja irodalmi hagyatékában talált, de saját tanulmányai alapján is kiegészítette azokat s így értékes Szabolcska-árcképet adhatott.

LA FONTAINE MESÉI — BALETT- RÉ ÁTÍRVA. Francis Poulencé nevének már régen ismeri a francia közönség: Appollinaire remekbefelegőtt riméire írt zenefarabjai s az orosz balett számára írt Les Biches-ja népszerűvé tették az ifjú zenező nevet. Poulencé most legújabb művén dolgozik: megzenésíti La Fontaine, a nagy francia regelő örökség és tanulságos meséit. A nagy zeneművésztourainei villájában dolgozik, visszavonultan Párizs „zajátó”.

NEMZETKÖZI ZENÉI ENCIKLOPÉDIA kiadását tervezi Németországban. Mivel már javában folynak a munkálatok egy egyetemes képzőművészeti enciklopédia elkészítésén, mely valamennyi európai nép művészetét össze fogja foglalni, a berlini német állami zenekutatónézet megbízásából most nemzetközi zene-enciklopédia kiadására készülnek. Az enciklopédia minden idők és népek zenéjét felleli, és pedig minden területen: a zenetörténelem, tárgyi fogalmak, egyes kiemelkedő személyiségek, a zeneesztétika és a hangszerök összefoglaló áttekintésben vagy egyes monografiákban egyaránt. A nagy munka elkészítésében, melyhez fogható eddig sem terjedelemben, sem tartalomban nem jelent még meg, Dr. Friedrich Blume professzor vezetésével Németország és az európai külföld minden vezető szaktudosa részt vesz.

AZ „ARANYPÁVA”. Fekete István erdélyi író új magyar filmdrámája teljesen elkészült és rövidesen a közönség elé kerül. Páger Anjal falusi molnárlegényt játszik, akit elkap a világváros főgajtága, lejtőre kerül és a végleges bukástól, — az „Aranypáva” hálojából — az menti meg, hogy az utolsó pillanatban visszatér a falu békéjébe. Szellay Alíce, Sulyók Mária, Somlay Arty, Vaszary Piri és Pethes Sándor még a főszereplői a filmnek.

A NEMZETKÖZI ZENÉI ÉLETET újabb gyász érte. Kéi európaszerzte ismeri művészegyniség távozott az élők sorából, Rómában 63 éves korában meghalt Raphael Casimiri. Az elhunyt művész számos misét és oratóriumot írt, igen nagy érdemeket szerzett a polihón népi művészet kutatása terén és az égen a téren elért sikereinek elismeréséül az állam Palestina műveinek feldolgozásával bízta meg. Casimiri életé nagy művét a XVII. kötetig írta meg. — Ivan Cibulka, a híres csellóvirtuóz Szófiában meghalt.

„FILMESÍTETT KÉPESLAP”. A párizsi szépművészeti múzeum vezérigazgatója a napokban avatta fel a francia főváros első távolbalátó állomását, mely heti hirdot sugároz és helyszíni közvetítéseket vezet a nevesebb kabaréelőadásokról. Ezzel tehát megvalósult a „filmsített képeslap” gondolata.

MONTE CRISTO FILMEN. Dumas híres regényét, a Monte Christo egy francia társaság megfilmesítette. A két folytatásban megjelenő óriásfilm a legnagyobb műgondal készült Marseilleben. Ifi várában és mindazonok a helyeken, ahol regényes alakjait szerepeltette a szerző. Miután Párizsban egy éven át szakadatlanul játszották Monte Christo csodálatos kalandjait, most Európa többi városaiban is színrekerül a filmművészet ez új, szép alkotása.

Szenvedés

ELÉGIA

Mint zenekarokban a klarinétok legélesebb hangjai, melyek tulrikoltanak mindent, úgy szól az én kétségbeesésem. Ki mondja, hogy rövid az élet? Hosszu az, nagyon hosszú, ki-nem-várható utazás, egyik helyről a másra, hánykódás a zavarban, melynek nincs soha vége. Elhagynak, akik szerettünk, elhagyjuk, akik szeretnek, elhagynak a barátok, elhagynak a remények, csak mi maradunk itten, a tenger időben, ébredve, elaludva, munkálkodó szívünkkel, gondolkodó velünkkel, folytatva robotunkat. Miénk az izmok acélja, a pénz, az egészség, csupán az élet nem, mert már sokat éltünk s ismétlés az egész, ismétlés lomha análmá. Léteketlen kézzel kanalazzuk az éteit, hörpintjük poharunkat. Ismerjük az izek özönjét, a nőt száját is, kik fényes selyemingben, mint györs, tétova lángok lobognak a homályban és sirnak megkészesorozva karikkal az ágyat, hogy hajnalban keserves váltásra út az óra. Ismerjük ami volt s lesz, kérdésre tudjuk a választ, tudjuk előre a tavaszt, a nyár ragyogását s azt a pillanatot, hogy korádtótáron végigfut a köruton az ősz és tépi a ponyvát s gyászhaborol a zúgó kavéház körölkötünk. Máskor ilyenkor várjuk, kavarva feketénket, a szent, rika vadat, a sorsot, a nagyszerű sorsot. Am most nincs csoda már. Csak a régi van, csak a régvolt, csak a bánat van s az higgadtan, de keményen fujja gomomba dalát. Dicsérd azt a paranesot, mely idején golyót küld ifjú szivedbe s átkozd, százszer-ezerszer átkozd meg a sebész-kést, mely elránt a haláltól s itt hagy hosszan a földön, lábhadva, halaványon, hegesedő reménnyel. Mint zenekarokban a klarinétok legélesebb hangjai, melyek tulrikoltanak mindent, úgy szól az én kétségbeesésem.

A szegény kisgyermek panaszai-ból

Ó, a halál, Mi ismerjük csak, pici gyerekek. Utunkba áll s könnyes, pityergő szájunk megremög. Ó, a halál, A játszóársunk és trófal vetünk. Rohanva száll — Ó a fogó — és jaj, jaj, jaj nekünk, tépázza gallérunk, lődve forgunk és kacagás közt betöri az orrunk. Kutakba látjuk, mely vizek felett, sötét szobákba kukul reszketeg lepedőben — így mondja ép a dajka — kasza van a kezében, nincsen ajka és fondoran vigyáz. Mikor suhan az est láz s a hőmérőn, ha ugrik a higany, esontós markába halotjaz vigaszt.

A költő szembenéz a halállal

II. Csak szörnyen félek attól, hogy meghalok — ezt a mondatot vette kuszba betűnyel papírra halálos agyán a halál költője, Kosztolányi Dezső. Kosztolányi egész életének és költészetének alapérzése ez a félelem, s hiába hangoztatja, hogy a vers csak kifejezési forma, a rimek csengése, a szavak összerakása és a nyelv játéka: ettől az érzéstől tartalmilag sem tudott szabadulni soha. Eleinte első verskötetében talán még nem több ez a félelem, mint a gyermeké a sötét szobában a meg nem határozott veszedelemtől, később azonban egyre jobban konkretizálódik, s mint Schöplín írja, „az élet bizonytalanságának félelme” lesz. Drámaiból önéletrajzot még egy költő sem írt magáról, mint ő abban a kusza mondatban, nem csoda tehát, ha Török Sophie a költőről halála után írt megemlékezésének is a Hare a félelemmel címet adta, s mikor abban tömöre, őszintén jellemezni kívánja, önkénytelenül is ez a mondat kívánczik tőle alá: „Mennyit gondolt a halálra, mennyit kürt, kereste, boncolta a halál vad játékanak a rugóit!” Hányszor tetje fel magának a kérdést: Milyen lesz a talál, Vajjon rossz lesz-e, jó?

Óvé a hál, Ó, a halál. Parsangos éjen a nagyok mulatnak, de his szobánkba fekete az ablak, az éjbe kint Ó ránk tekint. Mi gyermekek mi kúszkódunk vele s játékpuskánkat fogjuk ellene. Őszi reggeli Ezt hozta az ősz, Hús gyümölcsöket üvögötnél. Nehéz, sötét-sinaragd szőlőt, hatalmas, jászpifényű kórtét, megannyi dus, tümdődő ékszerét. Vizesópp iramlik egy kövér bogyoról és elgurul, alár a brittáns. A pompa ez, részvételen, derült, magába-forduló tökéletesség. Jobb volna élni. Amde túl a fák már aranykezűkkel inenek nemem. KOSZTOLÁNYI DEZSŐ

Ez a végső, komoly Nagy-nagy szenzáció? Vannak vérszótetei, melyeknek úgy-szólván minden versében megidézi a halált: a boltoska feletti piékoszoru beinnik halottra vár, a holdvígros este azál jészi: „reggelre meghalok”, a kőd és halál kíséri mindenütt, a köruton menő kocsi „éji gyászmenet bafárja”, a nászt és menyegzőt halál követi. Olyan

Hovváth Jenő két verse Enyedi Diak Ebrót Osoma Sándor sírúvére Mindig ilyen volt: csak szolgagyermek. nyúlt ruhájú, hallgatag, szerény, de ha látni, ha tanulni kellett, királyi tűz lobbanz a szemén. Mindig ilyen volt: régi örökség Erdélyben s a dus Örhegy alatt, de egyedül látva álmódok közt, társalan és idegen maradt. Mindig ilyen volt: egy gondolat pazarul egy élettel felett; vad bozótot irtott önfeledten s lejtört, mire az ösvényre lett. Mindig ilyen volt: a belső szöru othont, jövőt átázatra szánt, vándorolt, várt, kereset; halálig és — nem érte el a Kanaánt.

világ ez, mint a haláltánc énekek vagy Arany János ünneprónójának világa, bárhol van, a halál mindenütt feltűnik mellette, s kérelmetlenül elragad mellette mindenkit. A költő csak azt nem tudja, hogy mikor van ő a soron, ezért retteg ezért fél, s olykor végső elkese-redésében úgy látja, hogy ez elől fincs nias menekvés, mint maga a halál, fel-veődik benne még az öngyilkosság kérdése is: „En öngyilkos leszek”, vagy:

Borád alatt vonaglon döng a vészfék, Vagd szét zsinagét, nem lesz benne kár, egy pillanát csak s a vonat megáll. Majd újból elölről kezd mindent, a félelem azonban ismét melléje szegül, most már zöngöröje is bezárt koporsó, a báteremben is a halál les reá. Szeretné, ha az életet kitévezhetné, s azután mikor már elkerülhetetlen, hirtelen „vad utlanással” omlani a földre. „Mint zenekarokban a klarinétok hangjai, — melyek tulrikoltanak mindent, úgy szól az én kétségbeesésem” — írja, majd másutt azért reszket, mert az egész élet csak negyven, ötven, halvan év, s már meghalunk, noha alig születünk még. Az ember állandó életvesztelyben van, homlokán a halálos ítélet, Damokles kardja csüng felette, s a halál szörnyű árnya mindenhová elkíséri. Ez a mindenit legyőző félelem az oka annak, hogy hiába a szépen csengő rim, hiába a művészi, sokszor szinte páratlanul tökéletes forma, Kosztolányi költészetében a derű csak ritkán látott vendég. Ilyenkor az élet szépségét magasztalja:

Most kiáltom: élni, élni szép! Boldog, aki él, boldog, aki lép. Száz évig, míg a testem megfőrik, szerznék élni élm örökig.

A halálfélelemnek is ez a legfőbb oka: az élelnek felfokozott szeretete, szépségeinek rajongása. Sokszor derűs percei között jaitul fel, váratlanul, hogy hiába épp olyankor jön el érje a Réim, felesé-gehez fordul, tőle kérdi: beszéld el, mi az élet szörnyű titka s mi a kriptá.

A tulvilághan nem hisz, — ez egész halálfélelemében a legvégtetősebb, mely kétségbeesését teljessé teszi, de hiába „kiabál testéből a lélek”, ő már szívére rácsapta a nihilizmust, s a halotyak neki már csak „érték nélküli minták félre-letke”. Mire végén is hiába próbál kibé-kiülni a halállal, félelme elkísérte a sírig sőt még túl a síron is. K. I. dr.

Tudod-e, mit jelent: sírni? Tudod-e, mit jelent: sírni? Nem a koporsórd hullva, nem síkötva újra, újra s nem az asztalra boruló. Tudod-e, mit jelent: sírni? Nem a könnyet letörölni, nem a mulat keserülni s nem a kereszt alatt ülni. Tudod-e, mit jelent: sírni? Száraz szemmel nézni, bátrán látni s álmi éjszakában, dermedten és holtvártalan. Tudod-e, mit jelent: sírni? Tovább-élni a halálban

Bódítószerek

Néhány hét óta egyre gyakrabban hallom feleségem intó szavát: Ne cigarettázz annyit! Összefüstsölöd az egész házat!

Mi tesz nyugodt a rendes férj? Összeráncolja szemöldökét, ami által könnyedén és érthetően jelzi, hogy gondjainak tömkelegéből csupán elemlyészőn esékély hányad esik a dohányzás kérdése; esetleg még jobban belemélyed az olvasmányába, de semmi esetre sem ad lemerítőbb választ, mint néhány eldormogott „jó, jó”!

Bár annak elbírálását, hogy „rendes” férj vagyok-e, vagy sem, feleségem saját jogának tekinti, úgy hiszem, hogy a figyelemzavarok kezdetekor rendes férjhez illően viselkedtem. Összeráncoltam a szemöldököt, bölgöttem, dörmögtem és vigám dohányoztam.

Feleségemnek azonban a rendes feleségről is pontos elképzelése van s ezért a figyelemzavarai csakhamar az színnel tarkultak. Előbb statisztikai adatokkal állott elő s kimutatta, hogy mennyi pénzt füstölök el egy hónap alatt. Később aztán több leben csipős megjegyzést tett bizonyos nadrágos lények ömuralmának gyatraságáról.

Kezdtém csendesen dühöngeni. Megpróbáltam bécsapni magam: ketté törttem a dohányrudacskákat és szípkülből szivtam a csonkot abban a hiszemben, hogy ily módon feleannyit fogok dohányozni. Néhány nap múlva feleségem gyöngyöden megdicsért, hogy új eljárásomnak már látható eredménye is van. Aztán szárazon hozzájárta, hogy ezzel a módszerrel kétszer annyi gyufát használlok el, mint azelőtt.

Ezt már nem tűrhetem el szóltamul. Felálltam az asztal mellől, erőiesen zsebre tettem a kezem és nagyjében a következő szónoklatot rögtönöztem:

— Nézd, fiam, Bódítószerek nélkül nem tudok élni. Ne csodáld a fejed, hidd el, hogy nem tudok. Vannak emberek, akiknek a munka adja a bódulatot. Más emberek utonütlökké lesznek, vagy ami szinte ugyanolyan rossz, silány versfaragással bódítják magukat. Elismerem, hogy mindezt meg lehet szüntetni. Az uradálót lefűlelek, a fűzapoftát pedig kivévezi egy műbíráló. Csakhoon ez nem az én esetem. Azzal sem védekezem, hogy a mai embernek időnként rá kell gyantánia, ha tancólb ideait akarja lecsülvantani. Nem, szivecském! én nem idegesüllapitúd céljából pipázom, az én dohányzásom — egyszerűen — sorsszerűség. Csak ne csodálkozz, mitűjirt bebizonyítom. Hároméves koromban magamra hagytak egyszer a bezárt lakásunkban. Egy ideig dörömböltem az ajtón, székre állva próbáltam kinyitni az ablakot, aztán zokorva és kétségbeesve abbahagytam a hiábavaló kísérletezéseket. Esembe jutott, hogy reggel ismét rosszszaletköttem, összeviseztem magam a kútnál. Most bizonyon érem jön egy cigánú és bedug a szákjába. Szinte halálra börttem magam, aztán egyszer csak felfedeztem egy lekváros üveget a konyhasztalon. Potyogtak a könnyeim és neki estem a lekvárnak, kamál nélkül, marokkal. Füllig lekváros lettem, mire haza kerültek anyámék. Hogy mi a tamulság? Kemélem, nem kell megmagyaráznom.

Nem is kellett, a feleség egy szó sem tudott válaszolni. Elvégre mi szőljon a felnőtt ember cigarettájához, ha az már hároméves korában bódítószerekkel élt?

Csak azt nem tudom, mire véljem, hogy másnap dében, amikor rá akartam gyújtani megszokott, ebéd utáni cigarettámra, feleségem hirtelen egy teli lekváros üveget tett az orrom elé.

BRASSAI F. JÁNOS

— Aradi vendéglősök, kávéháztulajdonosok stb. figyelembe. (Saj. tud.) Az aradi rendőrség felszólítja az aradi vendéglő, kávéház, étterem, söröző és falatozó tulajdonosokat vagy bérleket, hogy november 8-án délelőtt 11 órakor jelenjenek meg a rendőrség 63. számú helyiségében, különféle igazítások átvétele végett.

November 8, hétfő
R. kat.: Rosvita
Protest.: Gottfried
Ortodox: Mihai

Napk.: 6 ó, 33 p.
Napny.: 16 ó, 31 p.
A nappal hossza:
9 óra és 41 perc

A Déli Hirlap megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével. Timișoara-i-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal: L. Piata Bratianu 3. Távfeszélő: szerkesztőség 50-78, kiadóhivatal 28-10.

Előfizetési ár a lap házhöz való kézbesítésével vagy postán küldve: egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej.

Aradon előfizetések, hirdetések és felszólalások Reclama hirdető-irodában, Metianu-utca 6. Távfeszélő: 17-11.

— A helyettes miniszterelnök és több miniszter magas kitüntetései. (București). A hivatalos lapban megjelent királyi kéziratlan Antonescu Mihai helyettes miniszterelnöknek, Petrovici Ion nemzetművelési, Neagu pénzügy, valamint Panțazi tábornok nemzetvédelmi miniszternek a Medalia Aeronautica érdemrend első és második osztálya jelvényeit adományozták. (Rador).

— Fischböck német államtitkár előadása Bucureștiben. (București). Fischböck német államtitkár, mint a Rador jelenti, „Európai árpolitika” címen előadást tartott. A magasszintű előadásán megjelent Antonescu Mihai helyettes miniszterelnök, Marinescu igazságügyi miniszter, Killinger bucurești német követ, Cosma Aurel dr. propagandaminiszteriumi tanácsos, Bădăuta Alexandru, a propagandaminiszterium vezetőtitkára, valamint a közgazdasági élet több vezető személyisége.

— A román-német társaság díszhangversenye Bucureștiben. (București). A román-német társaság védnöksége alatt — mint a Rador jelenti — a filharmoniai társaság Georgescu George vezényletével díszhangversenyt adott az Ațeneul Roman helyiségében. A hangversenyen megjelent Antonescu Mihai helyettes miniszterelnök, a diplomáciai testület és a kormánytagjai, valamint nagyszámú előkelő közönség.

— Dömötör Bertalan váratlanul elhunyt. (Saj. tud.) Enyi Dömötör Bertalan okl. mérnök, földmérő életének 63-ik évében Aradon váratlanul elhunyt. Dömötör Bertalan ismert nagyrabesült tagja volt a város társadalmának. Hosszu időn át, mint a város református egyház presbitere, élénk tevékenységet fejtett ki az egyházi élet terén, a Kölcsey Egyesült előadójaként pedig a népvédelés hűséges munkása volt. Értékes cikkeit jelentek meg naplapokban, folyóiratokban. Dömötör Bertalan temetése november 8-án, hétfőn délután megy végbe az aradi Felsőtemetőben.

— Cipő- és talpatalványok kibocsátása Aradon. (Saj. tud.) Az aradi városi ellátástügyi hivatal cipő- és cipőtalpatalvány hivatala közli a kérvényezőkkel, hogy azok a tisztviselők és nyugdíjasok, akik tagjai a tisztviselők és nyugdíjasok beszerzési holtjának, cipő- és cipőtalpatalványt a várostól nem kapnak. Cipő csináltatásra vagy kész cipő vásárlásra jogosító utalványt csak azok kérhetnek, akiknek egyetlen jó állapotú lábbelijük sincs. Utalványt elsősorban munkások és iskolás gyermekek kapnak. A cipőkészítési és javítási utalványt cipésznek kell átadni, a szükséges anyagot ő szerzi be. A kérvény benyújtásakor és az utalvány kiváltásakor fel kell mutatni a személyazonosságát igazoló utalványt.

— A vasúti kocsi lépcsőjéről a kerekék közé esett. (Saj. tud.) Szentgyörgyi Jánosné Adamusi-Adamos közszégbeli asszony fiához akart utazni. Férje elkísérte a blaji-balázsfalvai állomásra, ahol a hajnali vonaton csak a lépcsőn tudott elhelyezkedni. Alig indult el a vonat, a szerencsétlen asszony a kocsi lépcsőjéről leesett és a kerekék alá került, amelyek mindkét lábát többel lemeztették. Vasutasok találtak rá és bevitték az állomásra, de már segíteni nem lehetett rajta.

— A DÉLI HIRLAP legközelebbi száma a hétfői törvényes munkaszünetre való tekintettel szerdán a rendes időben jelenik meg.

— A Magyar Nőegylet évadnyitó jótékony teája. A timișoara-i-temesvári Magyar Nőegylet november 7-én, vasárnap délután, négy órától este kilencig tartja az erzsébetvárosi Kiefer-féle vendéglő nagyertermében a mostani idény első jótékonycélú teadélutánját, amelyre az engedélyt az illetékes hatóságok már megadták. A nagyerterm bejárata a Ciprian Porumbescu-utca felől van. A Magyar Nőegylet vezetősége szeretettel hív meg mindenkit, aki a szegények sorát szívén viseli. A jótékony délutánra szánt térszja- és egyéb adományt kérjük vasárnap délelőtt 10 óráig kezdve a Kiefer-vendéglő nagyertermében leadni.

— Milyen ételmiszerjegyek érvényesek. Timișoara-Temesvár város közlekedési szolgálatának közlése szerint a november 8-án kezdődő héten a 120—126. számú kenyérjegyek érvényesek. Hus a 37 és 38. számú jegyre, zsír pedig az 5. számú november hónapi zsirjegyre kapható.

— Az osztályorszáját ötödik osztályának másodiknapj huzása. (București). Az osztályorszáját ötödik osztályának másodiknapj huzásán a következő számok nyertek nagyobb összegeket: 10.000.000 lej; 66.336; 500.000 lej; 12.481; 100.000 lej; 16.255; 31274; 60.000 lej; 46.440; 38.540; 69.728; 71536; 50.000 lej; 41.284; 37.497; 19.546; 74.392; 40.000 lej; 48.739; 25.000 lej; 68.659; 43.537; 62.711; 2674; 20.572; 59.516; 19.545. A fősorolákon kívül még több sorsjegyet húztak ki egyenkint 20.000 lej, 15.000 lej, 12.000 lej és 8000 lej nyerménnyel. A huzás tovább folyik. Számhábkárt felelősséget nem vállalunk.

— Aradi bírósági hírek. (Saj. tud.) Hász Eliás 50 kilogramm kölesiszjt átvételére jogosító utalványt buzaliszjre javított ki. A törvényszék hamisításért három hónapi fogságra ítélte. Fellebbezését a tábla elutasította. Cosinas Gheorghe Bucum közszégbeli lakos Lénárt Béla aradi lakosnak eladott 210 gramm aranyat. Ezért a törvényszék hat-hat hónapi fogságra ítélte őket. A tábla Lénárt fellebbezését elutasította, Cosinas ítéletét végrehajtását felfüggesztette. Sarmarean Petru aradi vasutast a járásbírósg kukoricálopását 3 hónapra ítélte, a törvényszék elutasította fellebbezését, a tábla felfüggesztette az ítélet végrehajtását. Jonas Viktor severin-szőrnyemei gazda 30 ezer lejt felvejt Croitoru Nicolae aradi mérnökötől, előleg címén, 1500 kilogramm szalonnára, sem az árut nem szállította le, sem a pénzt nem adta vissza. A törvényszék csalásért hat hónapr itélte, fellebbezését elutasította a tábla.

„CORVIN” HITELSZÖVETKEZET (Timișoara I. Bul. Regina Maria 8. — Magyar Ház) a népközösségi tagok takaré- és hitelszövetkezete: betétek után a legmagasabb kamatot fizeti, tagjainak pedig olcsó kölcsönt folyósít. Tagjának és betetésének lenni tehát népi kötelesség és anyagi érdek.

Még ma jegyezz üzletészit! Gondolj arra, hogy a te befizetésedből — amely neked jól jövedelmez is — támogatjuk olcsó kölcsönrel rászoruló tagtestvéreid: ma öt, holnap esetleg már tégé is. Szükségeden kölcsönért bizalommal fordulj hozzánk, s mi segíteni fogunk rajtad is. Segíts segíteni!

Népeánek annyit érsz, amennyit érte áldozol. A „Corvin” az ország legnagyobb magyar hitelszövetkezete.

— HIRDETŐINK FIGYELMÉBE. cégjegyzék felállításáról intézkedő 193 évi törvény 25. szakasza értelmében főkörünk minden egyéni és társas céget, amely lapunkban bármilyen természetű hirdetést ad fel, hogy a hirdetés szövegben tüntessék fel a cég elnevezését és cég hivatali bejegyzési számot.

— Krisztus Király ünnepe Tiur-Ty községben. (Saj. tud.). Az alba-als fehérmegyeyi Tiur-Tür község katolika templomban a hívek nagy számának jelenlétében tartották meg Krisztus Király ünnepét. Thuray J. Gergely aicragyenyedi minorita atya szentbeszéd után Zizmann György kántortanító G. Gutlébet Katalin tanítónő vezetésével iskolás gyermekek és a felnőtt leányi juság tagjai énekeltek és szavaltak ély módon fejezték ki hódolatukat Krisztus Király előtt. Az ünnepély gyertyakörmenettel, Te Deummal és a pápiumusz énekléssel fejeződött b Krisztus Király ünnepnapján a hívek közül kétszázal többen gyóntak és ádoztak.

— Népliszjt kiadása Timișoara-Temesvárott. A város közellátási hivatala közli, hogy a lakosság személyenkint engedélyeztet 10 kilogramm fehér liszten kívül még 5 kilogramm népliszjt vásárolhat a 4. számú lisztjegyre, ezen felül az 5. számú lisztjegyre 1—1 kilogramm fehér liszjet is novemberre. A egysegés lisztjara a csomagoláson kívül 36 lej kilogrammonként. A liszjt a következő helyeken lehet beszerezni a Prochaska-cég lerakataiban, a Zuzan Gh. üzletben (Vacarescu-utca 37), Produse Agricole cégnél (Odobescu-utca 38) és a Cereala-lerakathban (Lahovary-tér 5).

(*) Eljegyzés. Morvay Mancika és Weis Endre (Bandi), Arad, jegyesek. (Mindenkülön értesítés helyett).

(*) Orvosi hír, Dr. Kállai Béla gyermekorvos újból rend, Arad, Dragalina-körú 16. szám. Távfeszélő: 26-06.

(*) Halálközvetlen Plesch Károly, a sárvárcukorgyár ny. főtisztviselője, öz. Nag Farkasné testvére, Sárvárott nov. 3-án meghalt. — Korányi Lajos, nyugalmazot főmódonvezető Aradon 70 éves korában meghalt. Temetése az aradi régi temetőben lesz.

(*) Készítényilvánítások. Mindazoknak a jó barátoknak és ismerősöknek, akik az édrága, jó, fejlethetetlen férjem Kovács Kálmán temetésén résztvettek ravatalára koszorú helyeztek és részvétllyel az én soha el nem múló fájdalommat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondom szívbeli köszönetet. Öz Kovács Kálmán. — Mindazoknak, kik egyetlen gyermekük a 17 éves Kömtyve Böszike temetésén megjelentek, ravatalán virágot, koszorút helyeztek, valamint vi gasztal szavakkal fájdalomunkon enyhítettek, ezúton mondom hálás köszönetet. Különös köszönetet adozunk Bojhos fő tisztelendő ur szívezzsóló bucsubeszédéért A gyászoló család.

— Mozik műsora. November 7, vasárnap november 8, hétfő és november 9, kedd Arad: Aró: „Paleség” (Jenny Jugo, Willy Fritsch, Viktor Staal), Corso: „Germanik” (Peter Petersen, Lotte Koch, Louis Trenker) Forum: „Monte Christo” (Pierre Richard Wilna, Ermete Zaccani, Michele Alfa) Urania: „Vörös bilincsek” (Aino Taube Laila). — Timișoara-Temesvár: „Apollo”, „Ezeregyéjszaka”, Atlantik: „Ellenfelek” (Rossano Brazzi, Ermete Zaccani, Carlo Ninchi), Capitol: „Münchhausen báró” (Hans Albers, Ferdinand Marian, Brigitte Horny, Ilse Werner), Corso: „A szerelém határa” (Mariella Lotti, Benzo Ricci), Thalia: „Egy nevezetes bűnper” (Umberto Melnotti, Clara Calamai, Maria Mercader). — Fratelia-Ujkiroda: Fratelia: „Szerelém a határon túl” (Herta Feiler, Willy Fritsch), Roxy: „Váltopekes utazás” (Victor de Kowa, Helli Finckenzeller).

— Ügyeletes gyógyzettárak. November 7, vasárnap: Arad: Stauble (Regina Maria-utca 8), Berger (Saguna-utca). — Timișoara-Temesvár: Belváros: dr. Lupea (10 Mai-utca 3), Gyváros: Kigyó (Traian-tér 7). Erzsébetváros és Józsefváros: Roxin (Axente Sever-tér), Mehala: Corvin (Cloșca-utca 18). — Fratelia-Ujkiroda: Panajoth. — Freidorf-Szabadfalv: Bonomi. — November 8, hétfő: Brașov-Brassó: Picu V. I. (Regele Mihai-utca 20). — Sibiu-Nagyszében: Pop V. (Regina Maria-utca 36).

Rádió

NOVEMBER 8, HÉTFŐ

BUCURESTI: 7.55 Hírek, reggeli hangverseny. 9 Emlékezés Eminescu Mihairu. 12.45 Hírek, 13 Bajtársi óra. 13.50 Német hírszolgálat. 14 Hírek. 14.30 Dertis műsor sebesültek részére. 15.30 Szórakoztató zene, 15.40 Kájonák postája. 16.40 Hírek oroszul. 17.58 Diákélet. 18.15 Német hírszolgálat. 18.30 A királyi gárdaezred zenekarának játéka. 19 Ünnepi zene. 19.50 Ünnepi bevezető. 20.05 Ünnepi hangverseny Öfelkége Mihai király nevenapja alkalmából. 21 Színház. 22 Hírek. 22.20 Rádióhármás. 23 Könnyű zene. 23.30 Induló.

RADIO MOLDOVA: 12 Szórakoztató zene 13 Román zene. 13.30 Hírek. 19 Táncezene. 20.15 Ének. 21.15 Hírek. **BUDAPEST I:** 7.25 Torna, zene. 8 Hírek, zene. 9 Hírek német, román, szlovák, ruszin, szerb nyelven. 9.30 Rádióiskola. 11 Hírek. 11.15 Zenekar. 12.15 Énekszámok. 12.40 Lenau és a magyarok. 13.10 Rádiózenekar. 13.40 Hírek. 15 Táncegyüttes. 15.30 Hírek. 16 Zenekari játék. 16.30 Gazdasági tanácsadó. 17.15 Hangmezek. 17.45 Hírek. 18 A légi omnibusz. 18.20 Cigányzene. 18.55 Egyfelvonásos vigjáték közvetítése. 19.50 Hírek. 20 Operatézene. 21 Elbeszélés. 21.20 A nápolyi király kastélyában. 22 Hangképek. 22.40 Hírek. 23.10 Hírek német angol, francia nyelven. 23.40 Szórakoztató zene. 24.45 Hírek.

NOVEMBER 9, KEDD

BUCURESTI: 6.55 Ébredő, hírek, reggeli hangverseny. 12.45 Hírek. 13 Zenekar. 13.50 Német hírszolgálat. 14 Hírek. 14.30 Műsorszolgálat sebesültek részére. 15.30 Könnyű zene. 15.40 Kájonák postája. 16.40 Hírek oroszul. 17.58 Strauss-dalok. 18.15 Német hírszolgálat. 18.30 Zenekari játék énekszámokkal. 19 Rádiógyetem. 19.20 Zongora. 19.50 Német nyelvtanfolyam. 20.05 Rádiózenekar. 20.40 Előadás. 21 Szimfonikus hangverseny. 22 Hírek, sportesemények. 22.20 Szórakoztató zene. 23.30 Induló.

RADIO MOLDOVA: 13 Hangverseny. 13.30 Hírek. 14.45 Könnyű zene. 19 Zongora. 19.20 Wagner-zene. 20 Előadás. 20.15 Könnyű német dalok. 21 Hírek. 21.45 Könnyű zene.

BUDAPEST I: 7.25 Torna, zene. 8 Hírek, zene. 9 Hírek német, román, szlovák, ruszin, szerb nyelven. 9.30 Rádióiskola. 11 Hírek. 11.15 Egri zene. 11.25 Hangmezek. 11.45 Egri szüret. 12.15 Czapik Gyula egri éresek beszél. 12.25 Egyházzenei hangverseny. 13.10 Séta Ezerben. 13.40 Hírek. 15 Az uszó sportpól. 15.15 Hegedű. 15.30 Hírek. 16.15 Szalónzenekar. 16.40 Versék. 16.50 Az egri dalkör hangversenye. 17.15 Közvetítés. 17.35 Liszt-rapszódia. 17.45 Hírek. 18 Hangverseny. 19 Zenei est. 19.50 Hírek. 20.40 Ének zenéje. 20.50 Gárdonyi Géza házában. 21.05 Cigányzene. 21.25 Márai Sándor elbeszélése. 21.40 Operatézis. 22.40 Hírek. 23.10 Hírek német angol, francia nyelven. 23.40 Táncezene. 24.45 Hírek.

NOVEMBER 10, SZERDA

BUCURESTI: 6.55 Ébredő, hírek, reggeli hangverseny. 12.45 Hírek. 13 Bajtársi óra. 13.50 Német hírszolgálat. 14 Hírek. 14.30 Vidám műsor sebesültek részére. 15.30 Szórakoztató zene. 15.40 kájonák postája. 16 Rádióiskola. 17.58 Könnyű zene. 18.15 Német hírszolgálat. 18.30 Zenekari előadás. 19.25 Szimfonikus indulók. 19.45 Hírek. 19.50 Francia nyelvtanfolyam. 20.05 Schubert-hármas. 20.40 Rádiógyetem. 21 Németország óraja. 22 Hírek, sportesemények.

BUDAPEST I: 7.25 Torna, zene. 8 Hírek, zene. 9 Hírek német, román, szlovák, ruszin, szerb nyelven. 9.30 Rádióiskola. 11 Hírek. 11.15 Zenekar. 12.15 Szalónzene. 12.40 Somlay Károly elbeszélése. 13.10 Zenekar. 13.40 Hírek. 15 Táncezene. 15.30 Hírek. 16 Szórakoztató zene. 16.30 A debreceni nagyerdőben. 17.15 Kamarazene. 17.45 Hírek. 18 Táncezene. 19 Vegyes műsor. 19.40 Világpolitikai kérdések. 19.50 Hírek. 20 Előadás a svájci gárdáról. 21.10 A fiharmóniai társaság hangversenye az Operából. 22 Haller Gyula emlékezete. 23.40 Hírek. 23.10 Hírek német, angol, francia nyelven. 23.40 Filmdalok.

Fiúsgy

Próza elbeszélőink száz év előtt

Lelki és társadalmi alkataink inkább a hírnak kedvez irodalmunkban, de a 48-as forradalom előtt már gyökeret vert a próza elbeszélés is.

Jósika Miklós Abafi-jával egy időben (1836) jelenik meg Gaál Józsefnek ugyancsak Walter Scott, angol író hatása alatt írt Szirmay Ilonája. A szép és előkelő leányt tartórok rabolják el. A Krim-félszigetre hurcolják. Magyar vőlegényéhez való állhatatos szerelméről visszapahtan a tanár kán fiának ostroma. Ez a krónikaszerű, ma már elavult történeti regény azt példázta, hogy a hű szerelem minden akadályon győzedelmeskedik.

Gaal József (1811—1866) nem is ír történeti regényt, mert nem versenyezhet Jósikával, e helyett több történeti elbeszélést, novellát és népies tájrajzot ír. Újat hoz irodalmunkba, felfedezvén Pejőfi előtt az Alföld szépségét. Kedvelt elbeszélője korának. Nevét azonban Peleskei nótárius a tartja sokáig elevenen. Gvadányit veszi alapul, de egészen más háttérrel és alapgondolatot ad évtizedeken át kedvelt népies bohózatának. Tóti Dorka, a boszorkány meg akarja rotni a Zajtay Istvánt, a peleskei nótáriust, aki sok kaland után megszabadul a rontástól. Már nem az új módját ostromozza, hanem kacagást felerkeztet falusi elmaradottságára. A szerkesztő nem mintái ellenére tisztára magyar

ízt, színt, elevenséget nyújt ebben a szindarabjában. A korabeli magyar talajból fakadt élet megmutatásával éri el népszerűségét, hiába ócsárolja éppen ezt a bohózatot egyik irodalmi ellensége, hogy a Peleskei nótárius összelopkodott krajcáros komédia. A mélyebb rétegekben is ébredőz nemzeti lélek magára ismer ebben a bohózatban, megéri önérejtését ezért viharzik a nézőtér, amikor a juhászok pusztai dala hangzik fel a színpadon. Van még más szindarabja is, de ezeknek a nevé is hamar elfujja az idő. Egyéni sorsa a korabeli életet tükrözi. Allását az önkényuralom idején elveszti. Tagja az Akadémiának, a Kisfaludy-Társaságnak, ír sokat, öreg korára mégis nevelőnek kell mennie a Csekonics-grófok családjába, hogy ott is haljon meg legalább anyagi gondok nélkül, békességben.

Vajda Péter (1808—1846) élete még lehangelőbb. Jobbgyűri léte éri az akkori társadalmi tagozódásnak alig ieküzdhető korlátait. Szívósan, sokat birkózik az étellel, mint jobbgyűsei a földel és földesurakkal. Orvos szeretne lenni, ám tekintélytiprással vádolják az orvosi egyetemen és Vajda Péter abbahagyja orvosi tanulmányait. Tanítgatja a gyenge diákokat, mint annyi más irodalmi sorstársa. Tanít, tanul, irogat. Képelete paripáján beszélget messzi keleti tájakat. Indiáról, Perzsiáról.

Egy ptomról, Törökországról ír, de a noni sebeket tárja fel. Az emberi egyenlőségéről álmodik a jobbgyűs korában. A társadalmi igazságtalanságból a természet szépségeihez menekül. Ezeket ódai prózában magasztalja. A német Novalis és Werner az indítója. Kivált ez utóbbinak hatása látszik meg Tárcsai Bende című gyenge történeti regényén. Sok ismeretterjesztő írása van, eredeti és fordítás, nyelvtani és természetrajzi. Nem olyan tehetséges, hogy a kor akadályait legyőzhessék, de neve mint stiliszták megmarad irodalmunk felejtegyésében. A szarvasi gimnázium érdeme, hogy élete utolsó három évében Vajda Péternek legalább biztos kenyere van. Mint e gimnázium tanára, az Akadémia és a Kisfaludy-Társaság tagságával disztive, hullálmódosásaihoz korai sírjába.

A francia romantizmus híve és képviselője Kuthy Lajos (1813—1868). Református papnak készül, de rátermettségével vármegyei szolgálatba kerül. Az egyik biharmegyei követvel a pozsonyi országgyűlésre megy. Itt teljes odaadással vesz részt az országgyűlési ifjúság hazafias mozgalmában. Elmiatt elfogják és egy évi rabságot is szenved. Újól vármegyei tisztviselő, majd Batthyány Lajos gróf magántitkára a kitűnő modoru, művelt és szellemes és nagyon csinos férfi. A főrangnak társaságába kerül. Ez az élet sodorja le erkölcsi alapjáról. Versenyezni akar a magnásokkal, tuj akar tenni rajtuk. Ehhez magnási vagyon kellene, ami nincs. Adósságokba keveredik, magnásasszonyok segítenek rajta többször is, de az adósságok hínárjából nem tud kiúszni. A forradalom csak sulyosbíttja helyzetét. Utána a nemzetellenes kormányzat szolgálatába lép, amért mindenki elfordul tőle. Császári nyugdíjasként, elfeledten hal meg Nagyváradon.

Kötséggel tehetős író, de mindennél fontosabbnak tartja a hatást. Hazai rejtelmek című Sue-utánezatában csupa borzalmas esemény van a magyar pusztáról, városról, megyéről, gonosz zsidókról, gyilkolásra felbérlehető orvosokról, elvetemültségének kiderülésétől féltő öngyilkos főispánról, gyermekcsempész osztrák hercegnőről. Mindennek semmi köze a „hazai” rejtelmekhez, de mohón olvassák a francia rémtörténeteknek ezt a habmázatát, mert idegességük. A szerző helyenkint a magyar pusztára, lapvidék és vidéki élet leírásában adja bizonyosságát írói képességeinek, az események horzalmasságát pedig enyhíteni igyekszik olyan ötletek felvetésével, amelyek a hazai élet javítását szolgálják. Csupa nagyolás és megröszélt fantázia van szindarabjaiban is. Élete nem magyar író élete, csak éretlen tanulás.

Nagy Ignác (1810—1854) is hatásvadászatra törekszik és az olvasók igazolomvárását elégti ki füzetes regényében, a Magyar titkok-ban. A fővárosi aljaéletet teregeti ki: anyatalnál zugszantatóriumokat, játékbanlangokat, zsvány- és koldustanyákat, lebutjokat. Úgyes munkát is végez életképeiben, napi írómunkában, karcolataiban, csevegeésében. Nagy tetszést kelt poltikai vigjátéka a Tisztújítás. Nagy Ignác kishivatalnok. Napi tizenegy óráf tölt hivatalban és szerkesztőségben és ezután fog az íráshoz. Szépirodalmi lapot is indít, a Főlglyutár-t. Még halálos ágyán is szerkeszt és ír.

Ezekre és a már teljesen elfeledett tollfogatókra szükség van. Kielégítik a nagyobbra nőtt irodalmi sziktségletet. Sok már az irodalmi folyóirat és a napilap. Rovataikat nekik kell megtötenniök. Megteremtik a szabályszerű irodalmi mozgalmaságot. Mindez azonban rendszeretlenül megy végebe, összefogó elgondolás nélkül. Irodalmi életünk megismosodásának kezdetén sincs közösséget alakító eszmei sugárzás lefelé is. Minden a magas műveltség irányában és érdekekben fejlődik.

Uj fecskes könyv: Móríc Zsigmond: PILLANGÓ

Kapható még: Mikszáth Kálmán: A KET KOLDUSDIÁK.

- A könyvek megszerezhetőek az alábbi helyeken:
- Arad: „Universala” (Hegedűs Lajos) könyvkereskedés.
- Aiad-Nagyenyed: Bethlen szövetkezet.
- Braşov-Brassó: Elekesné, valamint a Bojér-féle könyvüzletben.
- Lugoj-Lugos: Husveth és Hoffer-nél.
- Timişoara-Temesvár: a „Missio”-könyvesboltban.
- Tarnaveni-Dicsősémmártón: Rotter Károlynál.
- Petrosani-Petrozsény: Szabó István üzletében.
- Sighişoara-Segesvár: Dénes Gyula kereskedésében.
- Sannicolau Mare-Nagyszémmiklós: a Hangya-boltban.
- A könyvek ára kötetenként 190 lej.

SPORT

A Háborus-Bajnokság mai fordulója

A Háborus-Bajnokság vasárnapi fordulójának mérkőzése: Resiţa-Resicabánya: UDR—Juventus. Sibiu-Nagy-szeben: Universitatea—Carmen. Bucaresti: Sportul Studentesc—FC Craiova, Venus—CFR Severin, Unirea Tricolor—FC Ploesti. Galati: Gloria CFR—Rapid.

KIVÉL KERÜL ÖSSZE A CHINEZUL-CAMT A ROMÁN-KUPA KÖVETKEZŐ FORDULÓJÁBAN?
A következő fordulóban a Chinezul CAMT otthonában játszik, mert legutóbb, mint ismeretes, idegenben küzdött a továbbjutásért. Nagy a valószínűség, hogy legközelebb Timişoara-Temesvárot Chinezul-CAMT—SSMR küzdelmet látunk.

A Chinezul-CAMT ma a Banatul-pályán játszik egyegyed kétfőkor a CFR II-vel a kerületi bajnokságért, utána Po-

litechnica—Ripensia Hősök-Kupa mérkőzés.

A TIZENNEGYEDIK MAGYAR-SVÉD VÁLOGATOTT LABDARUGÓ MÉRKŐZÉS

Budapesten ma vasárnap kerül előntésre a tizennegyedik válogatott labdarugómérkőzés. Az eddig lejátszott tizenhárom mérkőzés közül a magyarok nyolcat, míg a svédek mindössze kettőt nyertek meg, eldöntetlen volt három találkozó. A gólarány 34:24 a magyarok javára. Eddig lejátszott mérkőzések eredményei sorrendben: 2:2 2:0, 4:1, 1:1, 4:2, 1:1, 2:1, 2:6, 3:1, 3:1, 2:5, 5:1, 3:2. A svéd válogatott 1931 óta nem járt Budapesten és így érthető érdeklődéssel várják a holnapi ottani szereplését.

A svédek egy hét múlva Szófiában Bulgária ellen játszanak.

Apróhirdetések

URILEANY (izraelita) lakótársnőnek menne urjához, lehetőleg a József-vagy Erzsébetváros elején. Ajánlatokat „Lakótársnő” jelígre a timișoarei kiadóba kér. (8684)

ELADÓ kifogástalan, fekete, férfi- és női télikabát, szőrmegallérral, valamint 10 évesnek való tréncskó. Timișoara, IV., Fröbl-u. 36, II. em. 25. (4413)

ELADÓ nagyon finom, fekete télikabát, fekete selyembéléssel és egy háromgyedyes bőrkabát, majdnem új, prém béllel. Timișoara, IV., Dimitrie Sturdza-u. 52, 16. ajtó. (4417)

VÁROSI FÉRFIBUNDA opossim béléssel, jutányos áron eladó. Cím: Timișoara, III., Feldoara-u. 14, 6. ajtó. (8724)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba kiadó. Timișoara, V., Crisan-u. 50. (8732)

**7000 lej fizetek a szobá-
tor, október 30-án, déután
elveszett iralláskám**
kézbesítőjének, ha a Ford autózletben leadja. Timișoara, Regele Mihail-körút 8. Póler.

KÖZPONTI korszerű lakást keresek azonnalra. Magas bért fizetek és felajánlok azonkivül egy korszerű, 3 szobás cserelakást. (Magánház). Érdeklődni Dr. Gammer Otó ügyvéd, Timișoara, I., Regina Maria-körút 10. Távbeszélő 41-33. (8848)

STANDARD rádió, 4+1 lámpás, kifogástalan állapotban levő, eladó. Timișoara, II., Boliac-u. 42. Középső csengő (Vilmos végállomás). (4416)

TRICO-RECORD-féle kézi szövőgép olcsón eladó. Jó mellékjövődelmét biztosít. Kezelésére megtanítjuk. A hozzávaló K-tűnő gyapju kapható. Timișoara, III., Giurgiu-u. 7. (8794)

ELADÓ sötétbarna, tiszta gyapju női szövet, téli kabátnak vagy téli kosztümnek való, továbbá majdnem új, kitiűnő női bundabélés, rövidre nyírt báránnyal (bibrette). Timișoara, Berthelot-körút 10, II. emelet, 8. (8794)

KIFUTOKISLEANYT keresünk azonnali belépésre. Papetárje Universalá, Timișoara I., V. Alexandri-u. 1. (8755)

ALIG használt, kifogástalan állapotban levő, szürke „Bueno”-bunda jutányosan eladó. Megtekinthető szívbességéből Filóp szűcs üzletében, Timișoara, I., Eugen de Savoya-utca. (8765)

Harisnyaszemelés Vito s-géppel vállalat
MAGDA-KALAPSZALON
Timișoara, III., Carol-körút 5. (Doja-u. sarok)
Ugyanott minden bejárónőt azonnal felfogadnak.

ELADÓ kifogástalan állapotban, marha- és disznóbőrből készült utitáska. Timișoara, II., Dacilor-utca 10, 12. ajtó. (8767)

ELADÓ fehérre lakkozott ágy, diványmatracal és éjjeliszekrényel, 3x4 méter külföldi gyapjuszőnyeg és „Columbia-patefon” tánclemezekkel, mind kifogástalan állapotban. Timișoara, II., Tiu Majorescu-u. 22/a, 4. ajtó. (8766)

BATÁR (kocsi) és egy „Alfa” szeparátor, 300 literes órai teljesítmény, mindre kifogástalan állapotban, eladó. Ferma Dr. Libertin Corcea, Clopodia, plasă Gătaia. (8770)

ÜGYES szakácsnőt, jó fizetéssel azonnal felfogadunk. Anton Braun, Timișoara, I., Eugen de Savoya-u. 10. (8802)

ELADÓ barna hőcszma, gyaloglásra való cipő, szép és finom parafatalpu cipő. Mind 38-as. Timișoara, I., Mărășesti-u. 7, I. em. 5. (8785)

Timișoarei éemesvári **CORSO-MOZI** előadások 5, 7, 9 kor TELEFON: 38-95
VIGYÁZZ A TE KORODBAN — A SZIVEDRE! Ma utóljára!
Lásd: **A szerelem határai**
remek játékban **MARIELLE LOTTI** ÉS **RENZO RICCI** művészetét.
Héttón bemutató! **Szülők és gyermekek**
RUGERO RUGERI, GERMANA PAOLIERI. 89. hirdó.

SZAKACSNÓT és idősebb nőt mindenesnek felfogadnak. Fizetés 5500 lej. Felvilágosítást ad: Dankó, Moara Tăraneasă, Timișoara, II., Cermena-u. 1. (8784)

JÓL főző, mindenes szakácsnőt azonnal felfogadok. Cím: Timișoara, I., Petre Carp-u. 5. A házmesternél. (8783)

ELADÓ fekete női télikabát, közép-termetre való, valamint szürke kosztium. Megtekinthetők 8-5-ig. Timișoara, IV., I. Văcărescu-u. 11, I. em., 15. (8781)

ELADÓ kifogástalan, fekete téli-, valamint drap öszikabát. Megtekinthetők délelőtt. Salon Heana, Timișoara, I., 16 Maj-u. 3. (8779)

BEJÁRÓNÓT a délelőtti órákra, esetleg egyes napokra keresek. Timișoara, I., Mărășesti-u. 7, I. em. 5. (8778)

ÜGYES fahördőt azonnal felfogadunk. Ugyanott fűrészpör olesón eladó. Timișoara, III., Carol-körút 17. Fa-üzlet. (8782)

MINDENES-LEANYT vagy bejárónőt keresünk kis háztartásba. Jelentkezés 12-1 és 5 óraker. Karsay, Timișoara, III., Remus-u. 15. (8842)

TANYASGAZDÁT alkalmazok. Jakabffy Lajos gazdasága, Herneacova, Timiș-megye, gara Recas. (8845)

PROFESSOR tanít licumi tanulókat minden tantárgyból, mérsékelt áron. Timișoara, III., Asănești-tér 3, I. em. 9. (8747)

Kifutófiukat

**leányokat, fiatal elárúsító-
leányokat** azonnal felfogadnak. „CORVIN” papirkereskedés, Timișoara, II., Ștefan cel Mare-utca 4. Inreg. 27-1309-942.

LIBAZSIR, háj, füstölt comb, mell kapható. Stern, Timișoara, III., Timotei Cipariu-u. 11, Földszint 1. (8750)

KIADÓ azonnal korszerű, egyszobás lakás, telefonnal. Érdeklődni Timișoara, távbeszélő 26-06 szám alatt. (8751)

KISEBB bérházat vagy családi házat, két millió alul, keresek Fratelián, a József-, vagy Erzsébetvárosban. Cím a timișoarei kiadóban. (8737)

FEHÉR, zománcozott takaréktűzhely, kettős sütővel, eladó. Timișoara, II., Dorobanților-u. 21. (8750)

ELADÓ női fekete bundakabát, bőr pipere-készlet, ezüst fogantony bot, alpaka kanalak. Ugyanott szardára, szombatra 8-12-ig takarítónőt keresek. Timișoara, IV., I. C. Brătianu-u. 15. Földszint, 18. (8788)

ELADÓ világos inga-óra, tollpárnák, 3 váltás paplan, damaszt asztalterítő szűkjendőkkel. Megtekinthetők 2-4-ig. Timișoara, Ion Vasii-u. 14. Középső csengő. (8787)

KERESÜNK 2-3 szobás, előkelően berendezett butorozott lakást, vagy 4-6 szobás, üres lakást. Ar mellékes! „Casagent”, Timișoara, II., Mareșal Joffre-utca 7. Távbeszélő 43-59. (8806)

50 EVES, főzni tudó bejárónőt keresek félnapra. Timișoara, III., Timotei Cipariu-u. 11, II. em., 11. (8793)

ELADÓ 2 férfiöltöny, fekete, női télikabát, szkunksz gallérral, zöld télikosztium, szőrmével, szövétruha, szoknya, blúzok, 38-as cipők. Timișoara, I., General Grigorescu-u. 4, II. em. (8795)

BEJÁRÓNÓT, egész-, vagy félnapra keresek. Cím: Timișoara, III., Prota Dragomir-utca 7, Hirsch. (8809)

PERZSA- és szmirna-szőnyeg szakcsűren, a legoicsóbban javítok. M. Stübinger, Timișoara, IV., Budai Deleanu-u. 37. (8792)

VALLALOK fogászati vukanzálást. Ugyanott kétajtós ruhaszekrényt, asztali, szék, női ruhák és több apróság eladó. Timișoara, Eminescu-u. 5. A házmesternél. (8807)

ELADÓK 6-hezes pincsikutyák (máljai törpe-faj). Megtekinthetők délelőtt fél 11-ig. Timișoara, I., Sămenicului-u. 15, 2. ajtó. Ugyanott harisnyaszem-felzedést vállannak. (8758)

NAGY babát, jó állapotban levőt, veszek. Ajánlatokat „Játék-baba” jelígre a timișoarei kiadóba kérek. (8757)

TISZTA gyapju, majdnem új, barna kosztium, kis termetre való, eladó, valamint kettős, fehér ágyszerítő. Megtekinthetők d. e. 11-1-ig. Timișoara, I., Diaconovici Loga-körút 9, I. em. (8756)

BEJÁRÓNÓI, vagy házvvezetőnő: állást keresek. Cím: Timișoara, III., Domășneanu-utca 48, 5. ajtó. (8776)

KOMOLY, műveltebb nőt (35-45 éves), aki a háztartás minden ágában járatos, esetleg könnyű irodai munkához is ért, vidékre keresek. Ajánlatokat kor, családi állapot és fizetési igény megjelölésével „Vidék” jelígre a timișoarei kiadóba kérünk. (8685)

NEMET, francia, angol és román órákat adok, valamint tanított licumistákat minden tantárgyból, jutányosan. „Aria”, Timișoara, I., Alba Iulia-u. 5. (8774)

ELADÓ félhálószoba. Timișoara, III., Rusu Sirianu-u. 2. (8769)

NŐI átmeneti kabát, tiszta gyapjuból készült, közép-termetre való, eladó. Timișoara, Carol-körút 11, 22. ajtó. (8768)

ELSŐTETTÉSI munkát (camuflajt) ablakra, ügyesen és olcsón vállallok. Timișoara, IV., Pop de Băsești-u. 7, 7. ajtó. (A dohánygyárral szemben). (8786)

IDEGEN NYELVEKET tanít nyelvtanár. Román, német, angol, francia, olasz nyelvet. Cím: Meixner, Timișoara, I., Eugen de Savoya-u. 16, I. em. (8728)

MEGBIZHATÓ bejárónőt felfogadnak. Timișoara, III., General Moșoiu-u. 12, II. em., 7. (8723)

ELADÓ elsőrendű, bécsi gyártmányú kőolaj-kályha. Timișoara, IV., Carol-körút 16, II. em., 8. (8777)

KERESEK mindenleányt azonnalra. Jó fizetést adok. Cím: Timișoara, III., Iosif Gal-u. 2, I. em. (8771)

ELADÓ hálószoba-butor, kitiűnő állapotban, Lengyel-gyártmány, és fekete, téli kosztium, szőrmével, majdnem új, magas termetre való. Timișoara, I., Unirii-tér 14, I. em., 2. (8772)

KÖNYVELŐ (jogosított) vállalat mindenemű kötelező könyvelést, zárlat, adózás előkészítést, kifogástalan román-magyar-német levelezést. Cimeket „Dél-utáni órák” jelígre a timișoarei kiadóba kér. (8770)

BEJÁRÓNÓT felfogadok. Timișoara, III., Brâncoveanu-u. 74. (8763)

GYERMEKKOCSI sötétkék, korszerű, 1942 típusu, redőnyös. alig használt, eladó Timișoara, I., Olimp-u., 13. 2. ajtó.

EGYEDÜLLÁLLÓ ur háztartásának vezetését vállalná 34 éves, elvált asszony. Ajánlatokat „Szorgalmas asszony” jelígre a timișoarei kiadóba kér. (8760)

ELADÓ fekete, női télikabát, szép, szürkés vörösróka, 2 férfikalap, egy szürke 56-os, egy barna 55-ös. Timișoara, I. C. Brătianu-u. 37, I. em., 15. (8759)

NEMETÜL beszélő bejárónőt keresnek heti 2 napra. Timișoara, III., Odobescu-utca 63. (8803)

KÖZÉPKORU, művelt nő elmenne házvvezetőnek egyedülálló személyhez, esetleg kettőhöz is. Ajánlatokat „Házvezetőnő 8801” jelígre a timișoarei kiadóba kér. (8801)

ELADÓ új, közép-termetre való, valódi foka-bunda. Ajánlatokat „Foka” jelígre a timișoarei kiadóba kérek. (8800)

TÖRVÉNYNEK megfelelő, egyedülálló asszony, gyakorlatlalt bíró, anyátlan gyermek mellé menne. Ajánlatokat „28 éves” jelígre a timișoarei kiadóba kér. (8799)

ELADÓ eredeti perzsaszőnyeg. Timișoara, IV., Timișoara, IV., Fröbl-u. 59, I. em. (8798)

Román kereskedő
4-5 millió lej tőkével társulna, vagy átvenne hasznalható üzemet, vagy kereskedés. Ajánlatokat „Román kereskedő” jelígre a timișoarei kiadóba kér.

LAKASCERE. Átadó a II. kerület központjában 3 szobás, korszerű lakás, ugyanolyan vagy nem korszerű, 2-3 szobás, belvárosi, vagy IV. kerületi központj lakásért. „Casagent” Timișoara, II., Mareșal Joffre-u. 7. Távbeszélő 43-59. (8805)

KEVESET használt, fekete, férfi télikabát, valamint sötétszürke férfiöltöny eladó. Timișoara, Carol-körút 6, II. em., 18. (8797)

NÉHANY óvodás gyermek felügyeletét (2 és félévestől) vállalom, fél-, vagy egész napra. Ugyanott bejárónőt felfogadnak. Timișoara, III., Brâncoveanu-u. 1, 3. ajtó. (8796)

OLCSÓN eladó 2-huzamélyes gyapjupaplan, brokatselyem ruhaftal, valamint ajtók, ablakok, kerettel együtt és kapukerítés. Timișoara, IV., Fröbl-u. 36, II. em., 25. (8796)

MINDENES főzőnőt, esetleg bejárónőt keresek. Cím: Timișoara, III., Asănești-tér 2, I. em., 3. (8790)

ELADÓ tiszta gyapju, fekete télikabát, szkunksz gallérral, fekete, szövet-kosztium, fekete ruha, rövid mormota-bunda, 37-es, kék antilopcipő, fehér grenadin terítő kettős ágyra. Érdeklődni 2-4 között. Timișoara, IV., Carol-körút 6, I. em., 11. (8789)

BUTOROZOTT szoba kiadó egy szemelelynek. Timișoara, IV., Budai Deleanu-u. 37, 1. ajtó. (8791)

GYERMEKVASÁGY matrac és sodronnyal, eladó. Timișoara, II., Str. Virgilius 5. (Torac-utca végén.)

A **DÉLI HIRLAP** timișoarei kiadóhivatala Freidorfra keres kézbesítőt és elárúsítót. Jelentkezékek a kiadóhivatalban.

REDŐNYÖS iratszékényt, íróasztalt jó állapotban levőt, megvételre keresek. Timișoara, I., Regina Maria-körút 8. A házmesternél, vagy távbeszélő 44-70 (5369)

BAKANCSTOT, vagy csizmát, 43-, vagy 44-est, használtat, de jó állapotban levőt vennék. Cimeket ármejelölésse „43, esetleg 44-es” jelígre a timișoarei kiadóba kérek. (5370)

MINDENES szakácsnőt azonnali belépésre keresek. Jelentkezni: Timișoara, Toma-u. 6, 1/a. (8843)